

SIPOS ENDRE

A MAGYAR FÁJDALOM SZOBRA

Az a tény, hogy egy francia ember (művész) készített szobrot a magyar trianoni fájdalomról már önmagában is felemelő. Mondhatnám azt is, hogy ez a tett felmenti a francia népet azon vádalól, hogy ők akarták országunk gyalázatos feldarabolását. A politika nem tévesztendő össze egy nép értékérzetével.

Nem ők akarták.

Emile Guillaume szobrászművész tisztára mosta a francia nemzetet. Az elkészült szobor két változatáról és élettörténetéről lelkesen ír Borsody Zsuzsa a Trianoni Szemle 2013-as II. félévi számában. Arról is ír, hogy a szobrokat Lord Rothermere angol újságíró ajándékozta nemzetünknek 1932-ben.¹

Nézzük meg, hogy a plasztika nyelvén, a néma költészet nyelvén miképpen szól hozzánk e szobor, lelki történéseink mely régióját kelti életre?

A naiv szemlélődő egy felfelé tekintő szép aktot lát, aki teljes női szépségével tárulkozik elénk. A margitszigeti Palatinus fürdőbejárataánál egy ilyen szobor a napkultusz mítoszát is felkeltetheti. (Egy ideig ott is állt *A fürdőző nő* címmel. A Kádár-rendszernek a magyar fájdalom idegen volt.) De hát itt sokkal többről van szó! Csak jól meg kell figyelni a szobor egészét és részleteit. Haladjunk lentről felfelé!

A törzs deréktól lefelé statikus, frontális (azaz: szimmetrikus). A lábak összezáródnak, az alsó és felső lábszár izmai megfeszülnek. A ragyogó szépségű nő alsó testfele várakozással teli izgalommal telített, ugyanakkor örökévalónak tűnik, akárcsak a tömörszerű egyiptomi fáraósobrok. A kissé előre-

hajló felső testrészt viszont tele van élettel, dinamikával, öserővel, női bájjal; azzal az áhítattal, ami a termékenység és örök szépség egységében teljesülhet ki igazán.

A testben, a korpuszban valójában egy általános szellem születik meg, melyet napimádó szellemnek is nevezhetünk, ha nem figyelni fel a karok és a fej megformálására. (Nem véletlenül alkotnak torzókat az újkori szobrászok csupán a test erotikus-esztétikus szellemét idézve.) Itt egészen másról van szó. A nő bal karja hátralendülve megfeszül, a kéz ökölbe szorul. Nem napimádásra irányul ez a mozdulat, hanem a mély fájdalom mutatkozik meg alig rejtőzködően. A felfelé tekintő fej sem napimádó, hanem a Teremtő Istent keresi az égbolton. A kompozíció betetőzése a jobb kar, a könyök,

mely diagonálisan az égre irányul. A kéz a nyakszirtbe kapaszkodik. Az arc: fájdalmas, kérő, átszellemült.

Hogyan engedte meg a Teremtő meg azt a gyalázatot, amit a magyar nép ellen elkövettek? El akarják pusztítani a népünket? Igen, ebben a mozdulatban egy nagy kérdés fogalmazódik meg. Miért? Miért mi vagyunk a gyalázatos háború bűnbakjai? Miért akarnak megsemmisíteni bennünket?

A nemzetünk fájdalmát átélő fiatal nő, magyar anya, nem pucéron, ruhájától megfosztva áll Isten előtt; hanem a tisztaság, a meztelenség méltóságával. S nem vádol, nem követel, nem toporzékol, nem döngeti a falat, csupán kérdően az égre néz. Istent keresi. Azt az Istent, aki nem hagyhat el bennünket!

A magyar fájdalom szobra talapatára ez a szöveg volt írva: Ez a szobor a trianoni szerződés által elrabolt, gyermekei sorsát sirató Magyarország fájdalmát jelképezi!

¹ Trianoni Szemle 2013. július–december 168–169. o. és hátsó, belső borító